

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Έκθεση Δημόσιας Διαβούλευσης για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014: “περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό”

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ (OPENGOV): 18 Νοεμβρίου 2016

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ: 18 Νοεμβρίου 2016

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ: 28 Νοεμβρίου 2016

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 96

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΧΟΛΙΩΝ ΑΝΑ ΑΡΘΡΟ:

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ
Άρθρο 1	7
Άρθρο 2	5
Άρθρο 3	13
Άρθρο 4	7
Άρθρο 5	10
Άρθρο 6	16
Άρθρο 7	6
Άρθρο 8	8
Άρθρο 9	8
Άρθρο 10	2
Άρθρο 11	4
Άρθρο 12	0
Άρθρο 13	2
Άρθρο 14	0
Άρθρο 15	7
Άρθρο 16	5
ΣΥΝΟΛΟ	100

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ (ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ):

Συνοπτικά, οι κυριότερες παρατηρήσεις οι οποίες και επαναλαμβάνονται σε περισσότερα του ενός σχόλια αφορούν:

1. Στη συμπερίληψη ή μη του παράκτιου χώρου στο πεδίο εφαρμογής του νόμου
2. Στη σχέση του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού με την Εθνική Χωρική Στρατηγική και τα επίπεδα Στρατηγικού Χωρικού Σχεδιασμού που προβλέπονται στον Ν. 4269/2014 (νυν 4447/2016): Διατυπώνεται διαφωνία με την εκπόνηση Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για τον θαλάσσιο χώρο, σε περίπτωση που δεν έχει θεσμοθετηθεί Εθνική Χωρική Στρατηγική και μέχρι αυτό να πραγματοποιηθεί. Επίσης διατυπώνεται διαφωνία με την αντιστοίχηση των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων με το περιφερειακό επίπεδο σχεδιασμού. Τέλος, διατυπώνεται ο προβληματισμός ως προς την ισχύ των διαφόρων επιπέδων χωρικού σχεδιασμού.
3. Στην τροποποίηση της σύνθεσης των μελών του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας με προτάσεις προσθήκης μελών σε αυτό.
4. Στη διαδικασία θεσμοθέτησης της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για το θαλάσσιο χώρο και των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων
5. Στη οριζόμενη διενέργεια δημόσιας διαβούλευσης επί του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ

Άρθρο 1 του Ν/Σ

Τα σχόλια στο άρθρο 1 είναι γενικού τύπου.

Σε αρκετά σχόλια θίγονται θέματα που αφορούν στη μεθοδολογία/προδιαγραφές εκπόνησης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, που δεν αποτελούν αντικείμενο του Ν/Σ.

Το νομοσχέδιο είναι εναρμονισμένο με το Ν. 4447/2016 (Α' 241).

Σύμφωνα με το Ν/Σ ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός περιλαμβάνει: α) Την Εθνική Χωρική Στρατηγική και β) τα Θαλάσσια Χωροταξικά Σχέδια.

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα για την Εθνική Χωρική Στρατηγική στους δύο προαναφερόμενους νόμους: «Για τη βιώσιμη ανάπτυξη και οργάνωση του εθνικού χώρου, η Κυβέρνηση διαμορφώνει Εθνική Χωρική Στρατηγική[...]. Η Εθνική Χωρική Στρατηγική αποτελεί βάση για τον συντονισμό των στρατηγικών χωρικών Πλαισίων. [...] Ειδικότερα, η Στρατηγική μπορεί να περιλαμβάνει τους βασικούς άξονες για όλο το φάσμα των θεμάτων που καλύπτουν όλα τα επίπεδα σχεδίων και ιδίως για: [...] στ) τη βιώσιμη ανάπτυξη υποενοτήτων του εθνικού χώρου με ιδιαίτερη έμφαση στον θαλάσσιο, νησιωτικό, ορεινό και παράκτιο χώρο"

Τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια αντιστοιχούν στο Περιφερειακό Επίπεδο σχεδιασμού, αν και δεν είναι δυνατόν να ακολουθήσουν τα διοικητικά όρια των Περιφερειών του χερσαίου χώρου. Με τον τρόπο αυτό υποδηλώνεται η ιεραρχική τους κατάταξη στο χωρικό σχεδιασμό, ο τρόπος θεσμοθέτησής τους κ.λ.π.

Στο σύνολο του Ν/Σ γίνεται αναφορά ότι οι ρυθμίσεις του αφορούν θαλάσσιες και παράκτιες χωρικές ενότητες. Οι ρυθμίσεις του Ν/Σ δεν έρχονται σε αντίθεση με την Οδηγία, διότι σύμφωνα με το άρθρο 2 της Οδηγίας, το πεδίο εφαρμογής της είναι τα θαλάσσια ύδατα, εφόσον τα παράκτια ύδατα ή τμήματα αυτών εμπίπτουν στον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό κράτους-μέλους.

Στην Ελλάδα η παράκτια ζώνη (τόσο το χερσαίο όσο και το θαλάσσιο τμήμα της) ρυθμίζεται ήδη από τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, χωρίς την τήρηση των αρχών και στόχων της ολοκληρωμένης παράκτιας διαχείρισης στο πλαίσιο αλληλεπίδρασης ξηράς θάλασσας.

Η ολοκληρωμένη παράκτια διαχείριση αποτελεί το μέσο για το συντονισμό όλων των διαδικασιών χάραξης πολιτικής που αφορούν στις παράκτιες ζώνες, το οποίο αντιμετωπίζει τις αλληλεπιδράσεις ξηράς - θάλασσας που προκύπτουν από τις παράκτιες δραστηριότητες με συντονισμένο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η βιώσιμη ανάπτυξη του παράκτιου και θαλάσσιου χώρου. Το εν λόγω εργαλείο εξασφαλίζει ότι οι αποφάσεις περί διαχείρισης ή ανάπτυξης, λαμβάνονται με συνεκτικό τρόπο σε όλους τους τομείς.

Υπενθυμίζεται ότι η «ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών»: είναι η δυναμική διαδικασία με σκοπό την αειφόρο διαχείριση και χρήση των παράκτιων ζωνών, κατά την οποία λαμβάνονται ταυτόχρονα υπόψη η ευπαθής φύση των παράκτιων οικοσυστημάτων

και τοπίων, η ποικιλομορφία των δραστηριοτήτων και χρήσεων, οι αλληλεπιδράσεις τους, ο θαλάσσιος προσανατολισμός ορισμένων δραστηριοτήτων και χρήσεων και ο αντίκτυπός τους στο θαλάσσιο και το χερσαίο τμήμα».

Από τον προαναφερόμενο ορισμό, προκύπτει ότι η ολοκληρωμένη παράκτια διαχείριση δεν περιορίζεται μόνο στον καθορισμό χρήσεων στο χερσαίο και στο θαλάσσιο τμήμα της, αλλά αποτελεί διαδικασία όπου όλα τα στοιχεία σχετικά με τα υδρολογικά, γεωμορφολογικά, κλιματολογικά, οικολογικά, κοινωνικοοικονομικά και πολιτιστικά συστήματα λαμβάνονται υπόψη με ολοκληρωμένο τρόπο, ώστε να μην σημειώνεται υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας των παράκτιων ζωνών και να προλαμβάνονται οι αρνητικές επιπτώσεις λόγω φυσικών καταστροφών και ανάπτυξης.

Η δυναμική ολιστική ως άνω προσέγγιση μέσω του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, θα αντιμετωπίζει ολοκληρωμένα τον αναντίρρητα διασυνδεδεμένο θαλάσσιο και χερσαίο χώρο της παράκτιας ζώνης, θα συντονίζει τις ασκούμενες πολιτικές και θα ενσωματώνει τις στρατηγικές διαχείρισης των παράκτιων ζωνών, ώστε να εξασφαλίζεται η βιώσιμη χρήση του θαλάσσιου χώρου και η διαχείριση των παράκτιων ζωνών, λαμβάνοντας υπόψη τους κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες.

Βασική προστιθέμενη αξία που θα προκύψει είναι η συνέργεια και συνοχή των πολιτικών, των σχεδίων και των συστημάτων διαχείρισης στο χερσαίο και θαλάσσιο χώρο της παράκτιας ζώνης και εν τέλει ο λειτουργικός συντονισμός σχεδιασμού και διαχείρισης.

Εξάλλου η Οδηγία όχι μόνο δεν απαγορεύει την συμπερίληψη της παράκτιας ζώνης στο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, αλλά την προτείνει ως μέσο προσδιορισμού των αλληλεπιδράσεων ξηράς-θάλασσας. Εμπεριέχει σαφή αναφορά στο άρθρο 7 «Αλληλεπιδράσεις ξηράς - θάλασσας»: «Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι αλληλεπιδράσεις ξηράς-θάλασσας, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2, εάν αυτό δεν αποτελεί τμήμα της διαδικασίας του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τα κράτη μέλη δύνανται να χρησιμοποιήσουν άλλες επίσημες ή ανεπίσημες διαδικασίες, όπως η ολοκληρωμένη παράκτια διαχείριση. Το αποτέλεσμα λαμβάνεται υπόψη από τα κράτη μέλη στα θαλάσσια χωροταξικά τους σχέδια.».

Ενώ στο άρθρο 6 «Ελάχιστες απαιτήσεις για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό»: «2. Εν προκειμένω τα κράτη μέλη: α) [...] γ) θέτουν ως στόχο την προώθηση της συνεκτικότητας μεταξύ του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και του σχετικού σχεδίου ή σχεδίων και άλλων διαδικασιών, όπως η ολοκληρωμένη παράκτια διαχείριση περιοχών ή ισοδύναμες επίσημες ή ανεπίσημες πρακτικές.», αναφέρεται στη συνεκτικότητα που οφείλει να έχει ο σχεδιασμός από όποια διαδικασία και αν προέρχεται.

Ως προς το ότι με το παρόν Ν/Σ κατακερματίζεται ο σχεδιασμός: Η Εθνική Χωρική Στρατηγική, οφείλει να περιλαμβάνει κατευθύνσεις για το σύνολο της χώρας (χερσαίο και θαλάσσιο χώρο), αποτελεί ενιαίο κείμενο, αλλά εξαιτίας της υποχρέωσης μας να έχουμε εγκεκριμένο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό έως τον Μάρτιο του 2021 (σύμφωνα με την Οδηγία), δύναται να προηγηθεί η Εθνική Χωρική Στρατηγική για το θαλάσσιο χώρο.

Ως προς την αρμοδιότητα του εκπόνησης και εφαρμογής του Χωροταξικού Σχεδιασμού στην Ελλάδα, αυτή σήμερα ασκείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας/Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος.

Άρθρο 2 του Ν/Σ «Αντικείμενο»

Στο συγκεκριμένο άρθρο, υπάρχουν σχόλια που αφορούν σε αναδιατυπώσεις παραγράφων προκειμένου να καταστούν σαφέστερες, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν.

Η επικύρωση του Πρωτοκόλλου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης επιλέχθηκε να μην ενσωματωθεί στο παρόν Ν/Σ.

Κατατέθηκε και ένα σχόλιο που αφορά σε λανθασμένη κατανόηση του κειμένου.

Άρθρο 3 του Ν/Σ «Πεδίο Εφαρμογής»

Στο συγκεκριμένο άρθρο, έγιναν σχόλια που αφορούν σε αναδιατυπώσεις κειμένου και διαγραφή παραγράφου, τα οποία πραγματοποιήθηκαν.

Ως προς το θέμα της συμπερίληψης ή μη της ολοκληρωμένης παράκτιας διαχείρισης στο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, έχει γίνει σχετική εκτενής αναφορά στο άρθρο 1.

Ως προς το πεδίο εφαρμογής του νόμου αναφορικά με την ανοιχτή θάλασσα και τη στήλη ύδατος, προφανώς αυτά υπονοούνται από τους ορισμούς της Οδηγίας που μεταφέρθηκαν αυτούσιοι.

Το θέμα της σχέσης του υφιστάμενου χωροταξικού σχεδιασμού με τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, ρυθμίζεται με τις μεταβατικές διατάξεις.

Άρθρο 4 του Ν/Σ «Ορισμοί»

Στο συγκεκριμένο άρθρο, τα σχόλια αφορούν σε αναδιατύπωση ορισμού, στη διαφοροποίηση της σειράς των άρθρων του Ν/Σ, τα οποία θα πραγματοποιηθούν, καθώς και σε ζητήματα που έχουν σχολιαστεί εκτενώς στο άρθρο 1 (συμπερίληψη παράκτιας ζώνης στο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό) και στο άρθρο 3 (σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της οδηγία στη στήλη ύδατος).

Επίσης ζητείται να δοθεί ορισμός στον όρο «οικοσυστημική προσέγγιση», ο οποίος δεν ορίζεται ούτε στην Οδηγία. Η οικοσυστημική προσέγγιση, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την κατάρτιση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, αλλά την οριζόμενη από την Οδηγία προσέγγιση για την κατάρτισή του. Στο άρθρο 5 της Οδηγίας αναφέρεται: «*1. Κατά την εκπόνηση και εφαρμογή θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές για τη στήριξη και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στη θάλασσα εφαρμόζοντας μία προσέγγιση που βασίζεται στο οικοσύστημα, καθώς και για την προώθηση της συνύπαρξης σχετικών δραστηριοτήτων και χρήσεων*»

Στο άρθρο 5 του Ν/Σ «Στόχοι του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού»

Οι παρατηρήσεις επί του συγκεκριμένου άρθρου αναλυτικά αφορούν:

- σε ζητήματα που έχουν σχολιαστεί εκτενώς στο άρθρο 1 (συμπερίληψη παράκτιας ζώνης στο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό)
- σε αναδιατυπώσεις ώστε να καταστεί το κείμενο πιο σαφέστερο, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν.
- σε θέματα που άπτονται στη μεθοδολογία και στις προδιαγραφές κατάρτισης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο του Ν/Σ.
- στην μη συμπερίληψη πλήρως της παραγράφου 2 του άρθρου 5 της Οδηγίας σχετικά με την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού και τη βιώσιμη εξόρυξη πρώτων υλών, ενώ η παράγραφος μεταφέρθηκε αυτούσια στο νομοσχέδιο (παρ. 2 άρθρου 5): «Ο Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός έχει ως στόχο να συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη των ενεργειακών τομέων στη θαλάσσα, των θαλάσσιων μεταφορών, των τομέων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, στην προώθηση του βιώσιμου τουρισμού, της βιώσιμης εξόρυξης πρώτων υλών, καθώς και στη διατήρηση, προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, περιλαμβανομένης της ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.»

Άρθρο 6 του Ν/Σ «Θέσπιση και Εφαρμογή του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού»

Τα σχόλια που διατυπώθηκαν για το εν λόγω άρθρο, αναλυτικά αφορούν:

- σε ζητήματα που έχουν σχολιαστεί εκτενώς στο άρθρο 1 (συμπερίληψη παράκτιας ζώνης στο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, η σχέση της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για το θαλάσσιο χώρο με την Εθνική Χωρική Στρατηγική του Ν. 4447/2016)
- σε θέματα που άπτονται στη μεθοδολογία και στις προδιαγραφές κατάρτισης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο του Ν/Σ.
- στον εμπλουτισμό της σύνθεσης του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας με α) εκπροσώπους των 13 Περιφερειών της χώρας, β) εκπροσώπους των φορέων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, γ) εξειδικευμένους επιστήμονες δημόσιων φορεών στο θαλάσσιο περιβάλλον και δ) εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών
 - στο άρθρο 4 του Ν. 4447/2016 (Α' 241) ορίζονται τα μέλη που συγκροτούν το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας. Σε αυτό συμμετέχει εκπρόσωπος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝΠΕ), επομένως οι Περιφέρειες εκπροσωπούνται.

Συμμετέχουν εκπρόσωποι της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ), του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ), του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΓΕΩΤΕΕ), του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΟΕΕ), του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΞΕΕ), του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ), της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ), της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος (ΚΕΕΕ), της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ), της Πανελλήνιας Ένωσης Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών (ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ), του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών

Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΕΜΠΧΠΑ), του Συλλόγου Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ), καθώς και εκπρόσωποι από δύο (2) μη κυβερνητικές περιβαλλοντικές οργανώσεις (ΜΚΟ), οι οποίες επιλέγονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με βάση το κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας. Επομένως εκροσωπεύται η κοινωνία των πολιτών.

Οι Φορείς Διαχείρισης των Προστατευόμενων περιοχών μπορούν να συμμετέχουν στο στάδιο της διαβούλευσης, όπως πραγματοποιείται έως σήμερα κατά την εκπόνηση του χωροταξικού σχεδιασμού, είτε μπορεί να καλούνται να συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις χωρίς δικαίωμα ψήφου από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου. Το ίδιο ισχύει και για τους εξειδικευμένους επιστήμονες δημόσιων φορεών στο θαλάσσιο περιβάλλον.

- στη μη τροποποίηση του περιεχομένου της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για το θαλάσσιο χώρο και των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων από τον Υπουργό
 - Με τον όρο «περιεχόμενο της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για το Θαλάσσιο Χώρο ή/και των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων», δεν νοούνται οι ρυθμίσεις της στρατηγικής ή του σχεδίου, αλλά το περιεχόμενο του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού (όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 8 της Οδηγίας), ως προς τα στοιχεία/δεδομένα/πληροφορίες που θα λαμβάνει υπόψη. Ωστόσο η συγκεκριμένη παράγραφος απαλείφθηκε από το Ν/Σ.
- στον τρόπο θεσμοθέτησης της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για το θαλάσσιο χώρο και των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων καθώς και στην υποβολή της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για το θαλάσσιο χώρο σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση
 - Η θεσμοθέτηση της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής, γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 και των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων (περιφερειακό επίπεδο) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6, του Ν. 4447/2016 (Α' 241). Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 4447/2016 η Εθνική Χωρική Στρατηγική δεν υπόκειται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.
- στην υλοποίηση ενός θαλάσσιου χωροταξικού σχεδίου για όλη την επικράτεια της χώρας
 - Για το σύνολο του Εθνικού χώρου θα εκπονηθεί η Εθνική Χωρική Στρατηγική για το θαλάσσιο χώρο, η οποία θα περιλαμβάνει τις στρατηγικές κατευθύνσεις που θα εξειδικεύονται στα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια. Επομένως τα επιμέρους θαλάσσια χωροταξικά σχέδια, θα διέπονται από τις ίδιες στρατηγικές κατευθύνσεις και έτσι θα επιτευχθεί η συνεκτικότητά τους
- στην ενσωμάτωση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού στα υφιστάμενα πλαίσια σχεδιασμού
 - Τόσο στο Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης όσο και στα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια, περιλαμβάνονται κατευθύνσεις και για τον παράκτιο και θαλάσσιο χώρο. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια δεν μπορούν να συμπεριλάβουν το θαλάσσιο χώρο, διότι οι υποπεριοχές εκπόνησης θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων, ορίζονται λαμβάνοντας υπόψη διαφορετικές παραμέτρους (με βάση το οικοσύστημα) και δεν ακολουθούν τα διοικητικά όρια. Το θέμα των

αλληλεπιδράσεων ξηράς-θάλασσας αντιμετωπίζεται με την συμπερίληψη της παράκτιας ζώνης στον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. Στις μεταβατικές διατάξεις, αναφέρεται η σχέση που θα διέπει τα υφιστάμενα πλαίσια χωροταξικού με τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια.

- στον καθορισμό των ειδικοτήτων των μελών της ομάδας μελέτης που θα αναλάβει την εκπόνηση μελετών θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού
 - Στις προκηρύξεις ανάθεσης των μελετών εκπόνησης θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων, θα ορίζονται οι ειδικότητες και τα αντίστοιχα πτυχία, που δύνανται να στελεχώνουν τις ομάδες μελέτης.
- στον τρόπο καθορισμού των υποπεριοχών για την εκπόνηση θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων
 - Δεν είναι απαραίτητο οι χωρικές ενότητες εκπόνησης θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων, να ταυτίζονται με τα θαλάσσια διαμερίσματα του Ν. 3983/2011. Δεν είναι απαραίτητο να εκπονηθούν θαλάσσια χωροταξικά σχέδια για όλη την επικράτεια. Κανένα τμήμα του χώρου δεν θα είναι χωροταξικά αρρύθμιστο, τη στιγμή που θα υπάρχει η Εθνική Χωρική Στρατηγική για το θαλάσσιο χώρο.

Στο αναθεωρημένο Ν/Σ μετά τη διενέργεια της δημόσιας διαβούλευσης, η σχετική παράγραφος διατυπώθηκε ως εξής: «Τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια [...] Αναφέρονται σε θαλάσσιες και παράκτιες χωρικές ενότητες, οι οποίες μπορεί να είναι υπο-περιφερειακού, περιφερειακού ή διαπεριφερειακού επιπέδου. Καθορίζονται από την εθνική χωρική στρατηγική για το θαλάσσιο χώρο, σύμφωνα με την περίπτ. β' της παρ. 1 του άρθρου 6. Σε περίπτωση που η εθνική χωρική στρατηγική για το θαλάσσιο χώρο δεν έχει εγκριθεί, ο καθορισμός χωρικών ενοτήτων για την εκπόνηση θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη και τις υποδιαιρέσεις του θαλάσσιου χώρου που προβλέπονται στα άρθρα 5 (παρ. 2) και 20 του ν. 3983/2011 (Α' 144).»

- στον τρόπο αξιολόγησης της εφαρμογής του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, όπου προτείνεται α) η παρακολούθηση της εφαρμογής του σχεδιασμού θα έπρεπε να αξιοποιεί τη συνεχή δημοσίευση μέσω του διαδικτύου όλων των διαθέσιμων γεωχωρικών δεδομένων για το θαλάσσιο χώρο και β) η υποχρέωση ανάρτησης της έκθεσης αξιολόγησης σε συγκεκριμένη διαδικτυακή πλατφόρμα στην οποία αναρτούνται αυτού του είδους οι αξιολογήσεις ως δημόσια έγγραφα
 - Η έκθεση αξιολόγησης, αφορά στο βαθμό εφαρμογής των κατευθύνσεων του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και όχι στα γεωχωρικά δεδομένα. Ειδικότερα για την έκθεση αξιολόγησης στην παράγραφο 4 του άρθρου 5 του επεξεργασμένου Ν/Σ μετά την διαβούλευση διατυπώνονται τα ακόλουθα: «Η αρμόδια αρχή [...] αξιολογεί κάθε πέντε (5) χρόνια την εφαρμογή του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, με την κατάρτιση σχετικής έκθεσης αξιολόγησης, με την οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα ή μη της αναθεώρησής του. Η έκθεση αξιολόγησης υποβάλλεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διαβιβάζεται στα

εμπλεκόμενα Υπουργεία και τις Περιφέρειες και δημοσιοποιείται στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.[...].» Άρα η έκθεση αξιολόγησης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού δημοσιοποιείται και δεν αποτελεί «εσωτερικό» έγγραφο του ΥΠΕΝ.

Σχετικά με τη δημοσιοποίηση των γεωχωρικών δεδομένων του θαλάσσιου χώρου στο διαδίκτυο, αυτό αποτελεί μεθοδολογικό ζήτημα, που θα αντιμετωπιστεί με τον πιο πρόσφορο τρόπο. Σε κάθε περίπτωση θα ακολουθηθούν τα προβλεπόμενα στον Ν. 3882/2010.

- στην πρόβλεψη ρητρών ώστε να τηρείται η προθεσμία διαβούλευσης από το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας
 - Η διαβούλευση είναι δυνητική και όχι υποχρεωτική διαδικασία. Αναδιατυπώθηκε το άρθρο μετά τη διενέργεια της δημόσιας διαβούλευσης ως εξής: «απαιτείται: [...] γνωμοδότηση του ευνοικού συμβουλίου χωροταξίας του άρθρου 4 του ν. 4447/2016 (Α'241), η οποία παρέχεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή του σχεδίου προς αυτό. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη δεν εμποδίζεται η πρόοδος της διαδικασίας.»
- στο ζήτημα της εμπλοκής φορέων και κοινού κατά το πρωϊμο στάδιο εκπόνησης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού
 - στο άρθρο 10 «Δημόσια διαβούλευση-Συμμετοχή του κοινού» του Ν/Σ που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση αναφέρεται: «Η διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης πραγματοποιείται ως εξής: - Ως προς την Εθνική Χωρική Στρατηγική για το Θαλάσσιο χώρο: α) Η αρμόδια αρχή ενημερώνει τα εμπλεκόμενα Υπουργεία σχετικά με την έναρξη της διαδικασίας εκπόνησης της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για το Θαλάσσιο χώρο, ώστε να διασφαλίζει, κατά τη διαμόρφωση του σχεδίου, τη συνεργασία με όλες τις ανωτέρω εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές.[...] - Ως προς τα Θαλάσσια Χωροταξικά Σχέδια: α) Η αρμόδια αρχή ενημερώνει τα συναρμόδια Υπουργεία σχετικά με την έναρξη της διαδικασίας εκπόνησης του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδίου, ώστε να διασφαλίζει, σε επίπεδο διαμόρφωσης σχεδίου, τη συνεργασία με όλες τις εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές. Παράλληλα, ενημερώνει τις οικείες Περιφέρειες. Από τα ανωτέρω προκύπτει, ότι τόσο τα Υπουργεία όσο και η κοινωνία των πολιτών μέσω της γνωστοποίησης στις Περιφέρειες, συμμετέχουν από το αρχικό στάδιο διαμόρφωσης της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής και των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων και όχι μόνο στο στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης.
- στην αλλαγή της ονομασίας των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων σε Περιφερειακά ή Δια-Περιφερειακά Θαλάσσια Χωροταξικά Σχέδια
 - Σύμφωνα με το Ν/Σ, τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια αντιστοιχούν στο περιφερειακό επίπεδο σχεδιασμού του Ν. 4447/2016. Δύνανται να περιλαμβάνουν θαλάσσιες και παράκτιες χωρικές ενότητες, που μπορεί να είναι υπο-περιφερειακού, περιφερειακού ή διαπεριφερειακού επιπέδου, διότι οι ενότητες αυτές προσδιορίζονται με βάση το οικοσύστημα και όχι με βάση τα διοικητικά όρια. Δεν κρίνεται σκόπιμο η χωρική διάκριση να συμπεριληφθεί στην ονομασία των σχεδίων.

- στην μη συμπερίληψη της παραγράφου 6 του άρθρου 4 της Οδηγίας στο Ν/Σ
 - Στο Ν/Σ που υποβλήθηκε σε δημόσια διαβούλευση, πράγματι δεν είχε ενσωματωθεί η παρ. 6 του άρθρου 4 της Οδηγίας. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του επεξεργασμένου Ν/Σ μετά τη διαβούλευση, αναφέρονται τα εξής: «Κατά την εκπόνηση της εθνικής χωρικής στρατηγικής για το θαλάσσιο χώρο και των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων, δύναται να περιλαμβάνονται και να αξιοποιούνται υφιστάμενες εθνικές πολιτικές, και ιδίως η νησιωτική πολιτική, κανονισμοί και μηχανισμοί που έχουν θεσπιστεί πριν από την έναρξη του παρόντος νόμου, εφόσον συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 7».

Η παρατήρηση στο σχόλιο ότι «Με άλλα λόγια, η διάταξη αυτή (παρ. 6 του άρθρου 4 της Οδηγίας) επιβάλλει την τροποποίηση, προσαρμογή, μη εφαρμογή ή ανάκληση πολιτικών, μηχανισμών και κανονισμών, όταν δεν συμμορφώνονται με την Οδηγία, και με τις διαδικασίες που αυτή προβλέπει.», είναι ανεδαφική, διότι τα κράτη-μέλη δύνανται να εφαρμόζουν προϋφιστάμενες πολιτικές, κανονισμούς και μηχανισμούς, εφόσον είναι σύμφωνες με τους στόχους και τις απαιτήσεις της Οδηγίας. Η διάταξη αυτή δεν επιβάλλει οποιεσδήποτε τροποποιήσεις σε προϋφιστάμενα θεσμικά κείμενα. Είναι φυσικό τα θεσμικά κείμενα που θα λαμβάνονται υπόψη να καλύπτουν τις απαιτήσεις της Οδηγίας και να συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της.

Άρθρο 7 του Ν/Σ «Ελάχιστες απαιτήσεις για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό»

Τα σχόλια που διατυπώθηκαν για το εν λόγω άρθρο, αναλυτικά αφορούν:

- σε ζητήματα που έουν σχολιαστεί εκτενώς στο άρθρο 1 (συμπερίληψη παράκτιας ζώνης στο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό) και στο άρθρο 3 (σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της οδηγία στη στήλη ύδατος).
- σε θέματα που άπτονται στη μεθοδολογία και στις προδιαγραφές κατάρτισης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο του Ν/Σ.

Άρθρο 8 του Ν/Σ «Αλληλεπιδράσεις χερσαίου και θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού»

Το συγκεκριμένο άρθρο απαλείφτηκε από το αναθεωρημένο νομοσχέδιο όπως διαμορφώθηκε μετά τη δημόσια διαβούλευση, καθώς κρίθηκε ότι περιελάμβανε επαναλαμβανόμενες διατάξεις.

Η επίτευξη της συνοχής μεταξύ του θαλάσσιου και χερσαίου χωροταξικού σχεδιασμού, αποτελεί αντικείμενο της μεθοδολογίας εκπόνησης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού.

Άρθρο 9 του Ν/Σ «Περιεχόμενο του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού»

Τα σχόλια που διατυπώθηκαν για το εν λόγω άρθρο, αναλυτικά αφορούν:

- σε ζητήματα που έχουν σχολιαστεί εκτενώς στο άρθρο 1 (συμπερίληψη παράκτιας ζώνης στο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό)
- σε θέματα που άπτονται στη μεθοδολογία και στις προδιαγραφές κατάρτισης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο του Ν/Σ.
- σε αναδιατυπώσεις ώστε να καταστεί το κείμενο πιο σαφέστερο, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν
- στη διάσταση το χρόνου που πρέπει να ληφθεί υπόψη ως τέταρτη διάσταση του σχεδιασμού, μαζί με το θαλάσσιο βυθό, τη στήλη ύδατος και την επιφάνεια του ύδατος
 - Η διάσταση του χρόνου λαμβάνεται υπόψη στο χωροταξικό σχεδιασμό.
- στην προσθήκη χρήσεων στην παρ. 2 του άρθρου
 - αναδιατυπώθηκε το άρθρο σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα αντίστοιχα σχόλια στο αναθεωρημένο Ν/Σ μετά τη δημόσια διαβούλευση: «α) τις περιοχές αλιείας, [...] γ) τις εγκαταστάσεις, τις υποδομές και τα υποθαλάσσια έργα για την έρευνα, την εκμετάλλευση και την εξόρυξη πετρελαίου, φυσικού αερίου καθώς και άλλων ενεργειακών πόρων, πρώτων υλών, ορυκτών και αδρανών υλικών, και για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συμβατικές πηγές, [...] ε) τις λιμενικές εγκαταστάσεις κάθε είδους, [...] ια) τις παράκτιες χρήσεις γης

Άρθρο 10 του Ν/Σ «Δημόσια διαβούλευση-Συμμετοχή του κοινού»

Τα σχόλια που διατυπώθηκαν για το εν λόγω άρθρο, αναλυτικά αφορούν:

- σε θέματα που άπτονται στη μεθοδολογία και στις προδιαγραφές κατάρτισης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο του Ν/Σ.
- στην ενημέρωση των Περιφερειών για την έναρξη εκπόνησης της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για το θαλάσσιο χώρο και των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων
 - Η Εθνική Χωρική Στρατηγική για το θαλάσσιο χώρο καταρτίζεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4447/2016 (Α' 241). Οι Περιφέρειες μπορούν να συμμετάσχουν στη δημόσια διαβούλευση επί αυτής.

Ως προς τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια η σχετική διατύπωση του Ν/Σ που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευσης είναι: «βα) Η αρμόδια αρχή ενημερώνει τα συναρμόδια Υπουργεία σχετικά με την έναρξη της διαδικασίας εκπόνησης του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδίου, ώστε να διασφαλίζει, σε επίπεδο διαμόρφωσης σχεδίου, τη συνεργασία με όλες τις εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές. Παράλληλα, ενημερώνει τις οικείες Περιφέρειες.» Άρα οι οικείες Περιφέρειες ενημερώνονται για την έναρξη εκπόνησης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδίου, προκειμένου να συμμετέχουν στη διαμόρφωσή του.

- σε θέματα που αφορούν τη διενέργεια της δημόσιας διαβούλευσης:
 - όσον αφορά στην Εθνική Χωροταξική Στρατηγική για το θαλάσσιο χώρο, αυτή καταρτίζεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4447/2016 (Α' 241).

Η διαδικτυακή ενημέρωση του κοινού, πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον νόμο 4048/2012 (Α' 34), με χρονική διάρκεια δύο μηνών για την Εθνική Στρατηγική και ενός μήνα για τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια, όπως αναφέρεται στο Ν/Σ.

Η παράγραφος 2 του άρθρου 10 απαλείφθηκε ως περιττή, εφόσον αφορά σε προϋφιστάμενη νομοθεσία, που προφανώς οφείλει να τηρηθεί.

Η αναφορά στην έκδοση ΥΑ, που θα αφορά στον καθορισμό των διαδικασιών διενέργειας της δημόσιας διαβούλευσης, δεν παρεμποδίζει την διενέργεια της δημόσιας διαβούλευσης, διότι στο Ν/Σ αναφέρεται η διαδικασία αυτή.

Στην παρ. 1δ) του άρθρου 15 του Ν/Σ που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, η οποία αφορά στις αρμοδιότητες της αρμόδιας αρχής, αναφέρεται: «*εξασφαλίζει κάθε πρόσφορο μέσο, διαδικασία, μηχανισμό ή πρόγραμμα, για την εφαρμογή, του παρόντος νόμου*». Δεν αποτελεί αντικείμενο του Ν/Σ ο προσδιορισμός των πρόσφορων μέσων που θα συμβάλλουν στην αρτιότερη και διαφανή εφαρμογή του, αλλά εξουσιοδοτικής διάταξης. Ήδη για τα θεσμοθετημένα πλαισια χωροταξικού σχεδιασμού, έχει εφαρμοσθεί η δημοσιοποίηση των εκθέσεων αξιολόγησής τους μέσω του ιστότοπου του ΥΠΕΝ και μέσω της ιστοσελίδας «*orepengon*» η δημοσιοποίηση των πλαισίων για την διενέργεια της δημόσιας διαβούλευσης.

Άρθρο 11 του Ν/Σ «Χρήση και ανταλλαγή δεδομένων»

Τα σχόλια που διατυπώθηκαν για το εν λόγω άρθρο, αναλυτικά αφορούν:

- σε θέματα που άπτονται στη μεθοδολογία και στις προδιαγραφές κατάρτισης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο του Ν/Σ.
- στον καθορισμό του εάν η αρμόδια αρχή ή άλλη θα είναι υπεύθυνη για την συλλογή και αξιολόγηση των δεδομένων σε μία κοινή βάση με δυνατότητα πρόσβασης και του κοινού, πριν την οποιαδήποτε χρήση, οργάνωση κλπ.
 - Είναι ευνόητο ότι η αρμόδια αρχή θα πρέπει να διενεργεί τη συλλογή και την αξιολόγηση των πληροφοριών που είναι απαραίτητα και αξιόπιστα για την κατάρτιση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού. Ως προς το εάν για τα δεδομένα θα δημιουργηθεί μία ενιαία βάση και μέσω αυτής θα είναι διαθέσιμα στο κοινό, είναι θέμα που άπτεται της διαθέσιμης χρηματοδότησης, της προτεραιοποίησης των αναγκών της αρμόδιας αρχής, της προόδου της εφαρμογής του Ν. 3882/2010 κ.λ.π. Σε κάθε περίπτωση τα δεδομένα θα είναι διαθέσιμα στο κοινό, είτε εντός είτε εκτός δημόσιας γεωπύλης, ανάλογα με τις άδειες χρήσεις με τις οποίες θα χορηγηθούν από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, σε συνεργασία με την αρμόδια Δ/νση Γεωχωρικών Πληροφοριών του ΥΠΕΝ.
- Ως προς την εξασφάλιση συνεχούς ροής πληροφόρησης προς εκτίμηση, σύνθεση, αξιολόγηση και διεξαγωγή συμπερασμάτων-διαμόρφωση στρατηγικής
 - Είναι αδύνατον να οριστούν εκ των προτέρων και ειδικά στο Ν/Σ οι προϋποθέσεις υλοποίησης ενός "νέου" επιπέδου σχεδιασμού. Στην παρ. 1δ) του άρθρου 15 του Ν/Σ

που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, που αφορά στις αρμοδιότητες της αρμόδιας αρχής, αναφέρεται ότι η αρμόδια αρχή οφείλει να: «εξασφαλίζει κάθε πρόσφορο μέσο, διαδικασία, μηχανισμό ή πρόγραμμα, για την εφαρμογή, του παρόντος νόμου». Δεν αποτελεί αντικείμενο του Ν/Σ ο προσδιορισμός των πρόσφορων μέσων που θα συμβάλλουν στην αρτιότερη εφαρμογή του Ν/Σ.

Άρθρο 12 του Ν/Σ «Συνεργασία μεταξύ κρατών μελών»

Δεν διατυπώθηκε κανένα σχόλιο επί του συγκεκριμένου άρθρου.

Άρθρο 13 του Ν/Σ «Συνεργασία με τρίτες χώρες»

Τα σχόλια που διατυπώθηκαν για το εν λόγω άρθρο, αναλυτικά αφορούν:

- στο πλαίσιο συνεργασίας με τις τρίτες χώρες
 - Στο Ν/Σ που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση αναφέρεται ότι η συνεργασία με τρίτες χώρες δύναται να πραγματοποιηθεί «με την αξιοποίηση υφιστάμενων διεθνών φόρουμ ή με περιφερειακή θεσμική συνεργασία, μεταξύ των οποίων εντάσσεται η Περιφερειακή Σύμβαση για τη Μεσόγειο Θάλασσα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 4.». Επισημαίνεται ότι οι διακρατικές συνεργασίες είναι διαχρονικά δυναμικές και εξαρτώνται από τις συνεργαζόμενες χώρες.
 - Η φράση που περιλαμβάνεται στο άρθρο: «καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια» αναφέρεται στην συνεργασία με τρίτες χώρες, η οποία δεν είναι πάντοτε δεδομένη.

Άρθρο 14 του Ν/Σ «Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

Δεν διατυπώθηκε κανένα σχόλιο επί του συγκεκριμένου άρθρου.

Άρθρο 15 του Ν/Σ «Αρμόδια αρχή»

Τα σχόλια που διατυπώθηκαν για το εν λόγω άρθρο, αναλυτικά αφορούν:

- σε θέματα που άπονται στη μεθοδολογία κατάρτισης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο του Ν/Σ και σε θέματα που αποτελούν αρμοδιότητα της αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή της Θαλάσσιας Στρατηγικής σύμφωνα με το Ν. 3983/2011.
- στη συγκρότηση ομάδων εργασίας/εμπειρογνωμόνων με συμμετοχή κατά περίπτωση εκπροσώπων συναρμόδιων δημοσίων αρχών και φορέων
 - Προφανώς τα μέλη των ομάδων εργασίας θα είναι σχετικά με το αντικείμενο του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού εν γένει.
- στην αναδιατύπωση όσον αφορά στη συμμετοχή της αρμόδιας αρχής σε εθνικά, διακρατικά και διασυνοριακά προγράμματα, που πραγματοποιήθηκε στο αναθεωρημένο νομοσχέδιο μετά τη δημόσια διαβούλευση

- στις αρμοδιότητες της αρμόδιας αρχής σε σχέση με τα όσα ορίζονται στα επιμέτους άρθρα του Ν/Σ, όπου πραγματοποιήθηκαν οι σχετικές προσαρμογές
- στον τρόπο συνεργασίας με τις εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές
 - Η χωροταξία αποτελεί το μέσο συντονισμού των πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρησης, με τη συνδρομή όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Άρθρο 16 του Ν/Σ «Μεταβατικές Διατάξεις»

Τα σχόλια που διατυπώθηκαν για το εν λόγω άρθρο, αναλυτικά αφορούν:

- σε αναδιατυπώσεις του κειμένου ώστε να καταστεί σαφέστερο, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν
- στην έκδοση των εξουσιοδοτικών διατάξεων του νόμου, ενώ το άρθρο αφορά στις κανονιστικές πράξεις έγκρισης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού